Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч.22. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЛЮТОГО 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 1, 1957. No. 22. VOL. LXIV.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРИЙНЯЛА ПЛЯН АЙЗЕНГАВЕРА 355 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 61

ПРЕЗИДЕНТ НАЗИВАЄ ДОЛЛЕСА НАЙЗДІБНІШИМ І НАЙКРАЩИМ З ДЕРЖАВНИХ СЕКРЕТАРІВ

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів апробувала великою більшістю голосів середньо-східній плян, запропонований президентом Айзенгавером для протидіяння евентуальній комуністичній аґресії на Середньому Сході. За прийняттям пляну голосувало 355 конґресменів і проти нього 61. Ще перед оконечним голосуванням Палата Репрезентантів відкинула 191 голосами проти 45 резолюцію з домаганням відіслати плян Айзенгавера назад до комісії закордонних справ і тим самим унеможливити його здійснення. За пляном Айзенгавера голосувало 188 демократичних конґресменів і 167 республіканців, проти пляну 35 демократів і 26 республіканців. Прийнятий плян уповноважує Президента ЗДА вжити американських збройних сил у випадку відкритої комуністичної аґресії, якщо тільки така чи інша із заатакованих середньо-східних націй звернеться за допомогою в цій справі. Так же само без більших обмежень прийнято цю частину резолюції, яка уповноважує президента до уділювання середньо - східним країнам допомоги з признаних додатково на закордонну допомогу 200 мільйонів долярів. Єдине обмеження в цій частині резолюції це те, що одна країна не може одержати більше як 30 мільйонів долярів. Ще перед прийняттям цієї резолюції, під час своєї щотижневої пресової конференції, президент Айзенгавер виступив з черговою заявою в обороні державного секретаря Джан Фостера Доллеса і його політики. Відповідаючи на запити пресових кореспондентів през. Айзенгавер заявив, що він не мав і не має ніякої причини змінювати свою думку про Доллеса і його здібності і вважає його далі одним із найкращих державних секретарів, що їх він колинебудь знав. Джан Фостер Доллес — за словами Президента — здобув у справах закордонної політики таку мудрість, досвід і знання, що їх не має ніяка людина у світі. Що ж до помилок, то їх робить кожна людина і вони можливі теж і в Доллеса. — Зрештою політика Доллеса не є його приватною політикою, але політикою цілого уряду і передусім Президента.

Президент називає заяву Вилсона про Крайову Ґвардію „немудрою"

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер заявив на пресовій конференції, що заява секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона про Крайову Ґвардію була „немудра". Вилсон твердив кілька днів тому, що деякі юнаки під час війни в Кореї голосилися до Ґвардії, щоб тим способом не йти на фронт, і назвав те „скандалом". Айзенгавер сказав, що не погоджується в цій справі з Вилсоном, який повинен був перше подумати, поки говорив про Крайову Ґвардію. На думку Президента рекрути, згідно з законом, голосилися до Ґвардії, і тому не можна проти них виступати та називати їх тими, що втікали від служби в армії. Але Айзенгавер сказав, що вповні підтримує становище секретаря оборони, щоб вояки Крайової Ґвардії мусіли відбувати 6-місячний обов'язковий вишкіл. Провідники Крайової Ґвардії виступають проти того вишколу. Президент заявив також на конференції, що не буде третій раз кандидувати навіть тоді, коли б скасували 22-гу поправку до конституції, яка це заборонює.

Куба дякує ЗДА за допомогу при будові шляхів

Шикаґо. — Кубинський міністер публічних робіт Ніколяс Арройо дякував цій країні за те, що допомогла його державі розбудувати шляхи. Він промовляв на зборах Міжнародної Федерації Шляхів, в яких беруть участь представники 50 держав, що дістали від ЗДА допомогу на розбудову своєї комунікації. Арройо сказав, що його уряд вибудував 6.000 миль нових шляхів за урядування президента Батісти, а все те зроблено за допомогою машин і приладдя із ЗДА. В зборах бере участь 1.500 закордонних делеґатів, які оглянули новозбудовані американські автостради та машинерію, яка допомагає консервувати шляхи. Виставку цих машин оглянуло коло 40.000 осіб з усіх американських стейтів.

В АМЕРИЦІ

● **Король Савді Арабії Савд** роздав 20,000 долярів „на чай" (тіпсів) усім тим, хто чимось прислужився йому під час 9-денної плавби кораблем „Конституція". За менші послуги діставали від нього коверту з 100 долярами, за більші — золоті годинники вартости 200 долярів, а то й по 300 та 400 долярів.

● **Астрономи** повідомляють, що цього року наприкінці квітня й на початку травня, в північно-західній частині неба видно буде комету, яку відкрито 8-го листопада 1956 року. Вона буде найяснішою зіркою на небі в тому часі.

● **Професор** Університету Джана Гопкінса, д-р Винстон Прайс повідомляє, що йому вдалося виділити досі невідомий вірус, який спричиняє симптоми, подібні до тих, що бувають при звичайній перестуді.

● **72-річна вдова** по колишньому президенті Ф. Д. Рузвелті — пані Рузвелт, хоч і перестуджена, була присутня в Гайд Парку, Н. Й., на відзначенні дня народження свого чоловіка.

● **„Армія" з 3,000,000 жінок** цього тижня відвідає 30,000,000 матерів в їхніх домах, щоб пригадати, що всі діти і дорослі особи до 40 років повинні защепитися вакциною д-ра Солка проти поліо.

● **Колишній демократичний** сенатор з Джорджії, Волтер Ф. Джордж відзначив лише із дружиною свої 79-ті народини, бо „не почував себе здоровим", щоб влаштовувати прийняття. Місяць тому він залишив становище сенатора, яке займав від 1922 року, і тепер є дорадником Президента в справах закордонної політики.

● **Панна Мей Ван Ской** 1-го лютого залишає становище бібліотекарки в Бріджгемптоні, Лонґ Айленд, Н. Й., яке займала від 1913 року. За цей час вона ні разу не була на відпустці.

● **43-річна дружина** д-ра Юджіна Прайса з Шикаґо внесла до суду просьбу, щоб їй дозволили перешукати двоповерховий дім її чоловіка, в якому нібито сховано пів мільйона долярів. З своїм чоловіком вона тепер не живе, але в 1952 році перераховувала його гроші в пивниці і начислила тоді $240,000.

● **Апеляційна Рада** в справах імміґрації дозволила 56-річному Максові Вайцові, який мав бути депортований до Італії ще в 1943 році, залишитися в ЗДА. Він був засуджений на досмертну в'язницю, але ґубернатор Ню Йорку Томас Дюї звільнев його з тюрми. Вайц своїми зізнаннями допоміг поліції викрити кількох злочинців. Рішення Апеляційної Ради має ще затвердити Конґрес.

Брокер твердить, що СССР не зменшив числа своїх військ

Вашинґтон. — Секретар армії Вілбер М. Брокер заявив під час зізнань в Комісії Збройних Сил в Палаті Репрезентантів, що СССР не додержав своєї обіцянки з минулого року і не зменшив числа своїх наземних військ на 1,200.000 вояків. Згідно з заявою секретаря армії совєтсько-китайський бльок має 3,500.000 наземних вояків з його 2,500.000 припадає на СССР. Брокер сказав, що ЗДА плянують мати на 1-го липня цього року 1,000.000 піхотинців. Ця країна вирішила зменшити число вояків, але піхотні частини не зменшають своєї вогневої сили, бо піхота дістала нову зброю, яка збільшує її бойовість. Армія домагається 9 більйонів долярів в новому оборонному бюджеті, який становить 38 більйонів. Генерал Максвелл Д. Тейлор зізнав, що пробував дістати для армії 11 більйонів долярів, але коли перестудіював новий бюджет, переконався, що вистачить 9 більйонів при теперішній ощадностевій політиці уряду.

Внаслідок повені евакуйовано тисячі осіб в чотирьох стейтах

Ню Йорк. — Під час довгих дощів в багатьох стейтах ріки вийшли з берегів і внаслідок цього треба було евакуювати тисячі осіб в стейтах Кентокі, Теннесі, Вірджінії та в Західній Вірджінії. Повінь спричинила матеріяльні втрати також в стейті Конектикат. Кілька осіб втопилося, докладне їх число ще не є відоме. Матеріяльні втрати виносять мільйони долярів. Деякі місцевості зовсім ізольовані, і Червоний Хрест визнав їх за терени крайної необхідности. — Найбільша повінь була в Кентокі, в районі копалень вугілля, бо там вилили ріки Кентокі і Камбер. В тому стейті матеріяльні витрати становлять коло п'яти мільйонів долярів. В банку в Газарді є коло чотири стопи води. Велика повінь навістила повіт Вайс в Вірджінії, де 1,200 осіб мусіли залишити мешкання. Припинений рух на автострадах і залізницях в районах, залитих водою. В Кентокі рятункову акцію ведуть вояки Крайової Ґвардії і армії.

Волтер вніс до Конґресу свій іміґраційний законопроєкт

Вашинґтон. — Демократичний конґресмен із Пенсилвенії, співавтор давнішого іміґраційного закону МекКаррена-Волтера, — Френсіс Е. Волтер вніс свій новий проєкт іміґраційного закону. Зробив він це після того, як вісім днів раніше 28 демократичних конґресменів внесли були свій проєкт іміґраційного закону, в якому пропонується скасувати іміґраційні квоти з окремих країн. Згідно з проєктом цих конґресменів допускали б до ЗДА нових іміґрантів на основі їхнього зайняття, родинного об'єднання та статусу втікача, не зважаючи на країну походження. І конґресмен Волтер пропонує, щоб скасувати „застави" квоти, визначених для 12 країн, згідно з законом 1948 року. Ліквідація квоти дозволила б кожного року прибувати до ЗДА 8.000 додаткових іміґрантів із таких країн, як Болгарія, Чехословаччина, Естонія, Греція, Угорщина, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Туреччина, СССР і Югославія. Волтерів законопроєкт дозволяв би річно на приїзд 19.000 політичних іміґрантів із комуністичних країн.

ВІДДІЛИ УНС ЖЕРТВУЮТЬ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

В грудні м. р. і січні ц. р. 500 Відділів Українського Народного Союзу, згідно із постановами статуту цієї організації, відбули, а деякі ще відбудуть свої річні загальні збори, із звітами з діяльности, вибором нової Управи та відповідними ухвалами в організаційних і громадських справах. Зокрема треба відмітити, що теж з нагоди теперішніх своїх зборів Відділи УНСоюзу продовжують свою світлу традицію та схвалюють відповідні пожертви на добрі місцеві і загальні цілі. Згідно із звідомленнями, Відділи схвалюють поважніші суми на такі місцеві цілі, як будова нових церков і народних домів, як теж і відповідні пожертви для Народного Фонду і ЗУАДКомітету. Деякі, хоч далеко не всі приклади такої жертвенности Відділів УНСоюзу вже були окремо відмічені. Тепер ще наспіло повідомлення про те, що 379-ий Відділ УНС ім. св Юрія в Шикаґо, на своїх річних зборах, що відбулись 26-го січня ц. р. та звідомлення з яких буде подане окремо, схвалив пожертвувати на добродійні цілі суму 355 долярів. Суму 200 долярів із своєї каси та із збірки передав на добрі народні цілі з нагоди своїх річних зборів Відділ 5-ий УНСоюзу, Б-во св. Миколая в Асторії. В загальному, з нагоди своїх річних зборів Відділи УНСоюзу самі пожертвували грубі тисячі долярів на добрі цілі, що треба відмітити зокрема тепер, з уваги на теперішню передконвенційну організаційну кампанію.

ПІДНОСЯТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР НА РАТУШІ В БОСТОНІ

Група українців, що були приявні під час піднесення українського прапору на ратуші Великого Бостону 22-го січня. Володимир Тутка підносить прапор, що його тримають адв. Анна Чопек, головна радна УНС, Славка Чорній та Ірина Турчин. Приявні: всч. о. Г. Г. Том, всч. о. Вол. Козоріс та всч. о. Ів. Данилевич, а дальше: гол. радний УНС М. Давискиба, О. Харина, Ст. Сідлярчук, П. Мороз, проф. Олексишин з Бостонського університету, адв. Бречка та ін.

НАТО розпоряджає сильною атомовою зброєю

Ню Йорк. — Збройні сили НАТО вивіновані атомовою зброєю, яка — на випадок війни — буде вжита проти напасника, якщо треба буде цього — заявив новий командант збройних сил НАТО, наступник генерала Ґрунтера, генерал летунства Лоріс Норстед, промовляючи на бенкеті Американської Ради НАТО, що відбувся в останній вівторок 29 січня в готелі Валдорф Асторія в Ню Йорку, з участю 1.000 осіб. Генерал Норстед запевнив, що теперішні збройні сили НАТО п'ятикратно сильніші, ані ж вони були п'ять років тому. Крім морської фльоти і летунства, також суходільні з'єднання НАТО вивіновані всякою наймодернішою зброєю, включно із керованими ракетами. Головний командант НАТО заявив, що „не може бути ніякого сумніву щодо нашої спроможности знищити ворога". Він звернув увагу, що річ не в тому, чи совєтська фльота або летунство мають 80%, 90% чи 100% стільки одиниць, що їх має НАТО, тільки в тому, що НАТО має подостатком сили, щоб знищити ворога на випадок війни. Він перестерігає перед фальшивими вістками, начебто хтось із членів НАТО хотів „відтягнутись з спільноти, сховавшись поза власні кордони". Спільний фронт тепер потрібний вільному світові більше, як колинебудь. У тому самому дусі солідарности вільного світу промовляв на тому бенкеті канадійський міністер закордонних справ Лестер Пірсон. През. Айзенгавер заявив на пресовій конференції минулої середи, що ЗДА не збільшить свої війська в Европі, але й не відкличе їх.

Англійський уряд не буде радитись парляменту у випадку війни

Лондон. — Англійський прем'єр Герολд Мекміллен рішуче відкинув внесення соціялістичного посла Артура Люїса, щоб у випадку, коли б країні грозила війна, уряд спершу засягнув опінії парляменту та вступив у війну тільки за попередньою згодою парляменту. Прем'єр Мекміллен пригадав у цій справі писану відповідь, яку він дав в минулому тижні при подібній дебаті в парляменті: „Її Величність Королева, основуючись на своїх королівських прероґативах, вирішує мир і війну, при чому діє за порадою своїх міністрів, які відповідають перед парляментом". Мекміллен покликався при тому на буквально ті самі слова, що їх 14 березня 1946 року вжив у відповіді на таку саму вимогу одного парляментарного посла — тодішній соціялістичний прем'єр Англії, тепер член палати лордів, Клемент Еттлі. Мекміллен признав, що — очевидно — уряд, дораджуючи королевій війну чи закінчення війни — мусить брати під увагу публічну опінію, але не може узалежнювати від неї своє рішення, яке залежить від численних інших чинників, що формують державну рацію.

ЗДА проти допущення до ОН Північної Кореї і Північного В'єтнаму

Об'єднані Нації. — З'єднені Держави зайняли рішуче неґативне становище до совєтської пропозиції, щоб до Об'єднаних Націй прийняти разом із Південною Кореєю і Південним В'єтнамом також північні половини тих країн, опановані тепер комуністами. Членство в Об'єднаних Націях не може стати предметом нечесного торгу — заявив репрезентант ЗДА на Політичній Комісії Генеральної Асамблеї. Він вказав на відсутність прикметних рис самостійної держави у таких штучних творах, як Північна Корея і Північний В'єтнам: ці обидві країни, мовляв, є цілком опановані Москвою і Пейпінґом, які диктують в усіх ділянках. Крім цього, з північної Кореї і з північного В'єтнаму розпочалась аґресія проти південних частин тих країн, що довело було до затяжних і кривавих воєн. У Північному В'єтнамі, з очевидним порушенням і поламанням приписів договору, збільшено збройні сили з первісних сім дивізій до двадцяти дивізій. Крім цього, совєтський внесок на допущення тих комуністичних сателітних псевдо-держав до ОН — змагає до стабілізування ненормальної і протиприродної ситуації, якою є тимчасовий поділ Кореї і В'єтнаму. СССР не хоче їх з'єдинення, не допускаючи там до вільних виборів.

Москва наказала двом американським дипломатам покинути Сов. Союз

Москва. — Міністерство закордонних справ СССР повідомило американського амбасадора Чарлза Е. Болена, що згідно з рішенням совєтського уряду два військові аташе американської амбасади майор Губерт Е. Тенсі та капітан Чарлз В. Стокелл мусять покинути негайно Совєтський Союз. Обидвох їх обвинувачує совєтський уряд в „діяльності, незгідній з їхнім становищем, як акредитованих дипломатів." Майор Тенсі працював в американській амбасаді на протязі 17 місяців, а кап. Стокелл щойно від пів року. В політичних колах висловлюють впевненість, що викинення цих американських дипломатів з Совєтського Союзу є відплатною акцією совєтського уряду на викинення із ЗДА майора Юрія П. Крилова, військового атташе совєтської амбасади у Вашинґтоні, і останніми днями урядовця цієї ж амбасади Васілія Молєва, обидвох обвинувачених в шпигунській діяльності і в намаганні добувати секретні військові інформації у ЗДА. Совєтська нота не згадує ні словом про якусь шпигунську активність американських аташе.

„Замороження" робітничих заробітків в Арґентині

Буенос Айрес. — Тимчасовий арґентинський уряд „заморозив" робітничі заробітки на час від 18-ох місяців до двох років, залежно від робітничих фахів Це є перше важливіше рішення цього уряду після того, як тимчасовий президент Арґентини генерал Педро Евґеніо Арамбуру переорганізував свій кабінет кілька днів тому. Президентський декрет про незбільшування заробітних платень передбачає, що тих платень не можна збільшувати аж до часу, зазначеного в цьому декреті. Президент Арамбуру докінчив реорганізацію свого уряду, найменувавши на міністра праці Прістана Енріка Ґевару, а на міністра комунікації — Анджеля Кабраля.

ПІСЛЯ ПАРАДНИХ ПРИВІТАНЬ — У ВАШИНҐТОНІ ПОЧАЛИСЬ НАРАДИ З КОРОЛЕМ САВДОМ

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер зустрів савдіарабського короля Савда на летовищі у Вашинґтоні в середу 30 січня ц. р., запевнивши його на вступі, що „ми признаємо у вас однаково лідера арабського народу, як і опікуна найсвятіших для Ісляму місць. Це честь для нас мати вас тут". Президент покликався на приязнь, існуючу між Америкою і покійним батьком короля Савда, королем Ібн Савдом, та висловив надію щодо великої корисности з розмов, що їх переведеться тепер із королем, „щоб збільшити і закріпити приязнь ,яку відчуваємо до вашої країни". Король Савд, висловивши подяку за тепле прийняття, що його зазнав, заявив буквально: „В імені свого народу можу запевнити Вашу Ексцеленцію про наше бажання встановити взаємини з американським народом на базі приязни і взаємного інтересу". У Вашинґтоні прийнято короля Савд з великою парадою, наче б столиця країни хотіла надоложити гостеві втрату, що її він зазнав від холодного прийняття в Ню Йорку. Король Савд їхав у відкритому авті з летовища до Білого Дому разом із 3½-річним синком короля, який хворіє на частинний параліч правого рамени й одної ноги, і тепер буде обслідуваний спеціялістами-лікарями у шпиталі *Волтера Ріда у Вашинґтоні.* Приявним був теж увесь час арабський перекладач, що посередничив у розмові між королем і Президентом. По дорозі короля Савда і Президента ентузіястично вітали юрби народу, повіваючи американськими і арабськими прапорцями. Безпосередньо після приїзду до Білого Дому розпочались ділові наради. Перша з них тривала годину і 15 хвилин, при чому з арабського боку було приявних 10 осіб, а після того Президент і король Савд перейшли до кабінету Президента на півторигодинну розмову між Президентом і королем. За пресовими коментарями, ділові розмови торкаються в першу чергу справи нового договору про дальше користування З'єдиними Державами летунською базою в Даран. Із цією справою зв'язані однаково грошові оплати для Савді Арабії, як достави зброї. Річ ітиме також про вишкіл савдіарабської армії американськими інструкторами. Однак найважливішою темою нарад є загальні арабсько-ізраїльські відносини та справа комуністичної інфільтрації на Середньому Сході, яка використовує і арабську ворожнечу супроти Ізраїлю і амбіції єгипетського президента Нассера. Тому американські державні чинники прикладають до теперішніх вашинґтонських розмов велике значення, вважаючи їх навіть — за висловом коментаторів — „ключем до середньо - східньої ситуації".

Президент Айзенгавер різко натаврував поведення нюйоркського посадника Ваґнера, що відмовився привітати короля Савда. Президент заявив під час своєї останньої пресової конференції у минулу середу, на годину перед приїздом до Вашинґтону короля Савда, що він „осуджує неввічливість, проявлену у відношенні до відвідувача, який приїздить до нас як репрезентант уряду, чи народу, і якого ціллю є знайти можливості переборення труднощів". У зв'язку з цим, Президент звернув увагу, що „не можете підтримувати справу миру розмовами тільки з людьми, з якими погоджуєтесь. Це було б признавання тільки „потакуючих" розмовців. Ви мусите стрічатись також віч-на-віч з людьми, з якими інколи не погоджуєтесь, щоб переконатись, чи існують шляхи для переборення розбіжностей і осягнення кращого зрозуміння".

„Правда" признає існування „нездорових елементів" в компартії

Москва. — Московська „Правда" виступила в останній вівторок з гострою атакою проти речників „буржуазної ідеології" і „капіталістичних оцілілих", існуючих в компартії СССР. Вправді центральний комуністичний орган твердить, що тих „внутрішніх ворогів" є в компартії тільки „мізерна жменя", проте алярм, що його знімає „Правда", отже провід совєтської партії і держави з приводу діяльности тієї „жмені", вказує на щораз більші труднощі, що їх має совєтський уряд з невдоволеними у партії і державі. „Під впливом міжнародної реакції — пишеться там буквально — деякі люди в нашій країні пробують використовувати все ще існуючі труднощі і недостачі для своїх протисовєтських цілей, — вони поширюють провокаційні плітки та гаслами нібито боротьби за „демократію" вони прикривають свої дії, зв'язані з питанням критики й самокритики". „Правда" атакує тут також „деяких навіть партійних працівників", які, мовляв, „піддаються впливам нездорових елементів". Для протидії „Правда" закликає до заведення „залізної дисципліни" в партії та до „посиленої сторожкости". Зокрема „Правда" атакує знову письменників і студентів за їх „легкодушність і скептицизм". Ця стаття „Правди" — коментують чужі обсерватори в Москві — вказує на щораз виразніший і тугіший поворот до сталінської системи репресій і терору.

У СВІТІ

● **На прийнятті в Об'єднаних Націях,** влаштованому для короля Савді Арабії Савда, пили тільки воду, а про вино чи горілку не могло бути й мови. Король Савд, як вірний мусульманин, не вживає трунків і не курить. Генеральний секретар Гаммершилд підніс вгору склянку води і випив її „за щастя короля і народу Савді Арабії", а потім мусів випити ще одну склянку, коли король Савд відповів тостом „за здоров'я і щастя генерального секретаря Об'єднаних Націй". Тому й на цих двох тостах скінчилося.
тостах скінчилося.

● **Коли король Савд** заїхав перед палац Об'єднаних Націй в Ню Йорку, падав дощ. Генеральний секретар Гаммершилд привітав його словами: „Хай ці хмари не будуть символом Ваших відвідин і щастя Вашої країни". На це король Савд відповів: „Навпаки, у моїй країні хмари і дощ є найщасливішими подіями і джерелом радости".

● **Перший єгипетський старшина,** капітан Юсеф Нада, скористав з права азилю в Ізраїлі. Схоплений у полон на Синайському півострові, він попросив не відсилати його до Єгипту, а залишити покищо в Ізраїлі, звідки він хоче виїхати до Англії чи якоїсь невтральної країни. Юсеф Нада пояснив, що він є прихильником першого президента Єгипту генерала Наґіба, якого скинув Нассер, а крім того, його мати була англійкою, і через це в єгипетській армії його ненавиділи.

● **Священний Синод Грецької** Православної Церкви вибрав на патріярха Єрусалиму, як наступника патріярха Тимотея, що помер в лютому минулого року, архиєпископа Венедикта Пападопульоса з Тиберії.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕВІРКА ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ

Керівник ресорту закордонної політики за попередньої і теперішньої каденції Д. Д. Айзенгавера, державний секретар Джан Фостер Доллес ,був уже не раз і не двічі предметом публічної критики й атак.

В останній кампанії, яку проти Дж. Ф. Доллеса повели демократичні сенатори на комісіях закордонних і військових справ, вони мають дві головні причини зовсім незалежні від їх особистих симпатій-антипатій. Передусім, демократичні сенатори — як стверджує об'єктивна американська преса — побачили добру нагоду взагалі заатакувати республіканську адміністрацію, повторюючи аргументи, відомі з передвиборчої кампанії Адлея Стівенсона, що, мовляв, закордонна політика республіканської адміністрації була хитка ,неясна, зигзагувата, а інколи й сама собі суперечна, і що та політика обнизила повагу З'єдинених Держав у широкому світі. Демократична більшість у Конгресі, хоч і задеклярувала свою льояльну співпрацю з республіканським Президентом та його урядом, не відмовилась від свого партійно-критичного підходу і, очевидно, не зрікається його особливо в такій оспорюваній ділянці, як закордонна політика.

Конкретно закидають державному секретареві політичну короткозорість, виявлену в посередницькій акції Америки під час затяжного англо-єгипетського спору в зв'язку з перебуванням англійських збройних сил в обширі Суезького каналу. Англія — чуємо — не погодилася б у жовтні 1954 року на евакування Суезького каналу і передачу його під суверенне володіння Єгипту, і не дотримала б постанов того договору до 18 червня 1956 року, якщо на неї не натискав би Вашингтон. Помилково — кажуть противники Дж. Ф. Доллеса — оцінювано погляди і задуми Гамаля Нассера, як потенціяльного союзника; незручною політикою доведено Нассера до того, що він нишком договорився з большевиками про доставу зброї і вишколення єгипетської армії совєтськими старшинами, що було несподіванкою для американської політики; неправильною, мовляв, була офіційна американська поведінка в справі Асванської греблі, спершу з занадто поквапною обіцянкою фінансувати будову тієї греблі, а потім з відкиненням цієї єгипетської пропозиції без відповідної мотивації, зрозумілої для всього арабського світу. Врешті — як останній мериторичний закид — чуємо критику під адресою американської політики щодо взаємин з Англією і Францією. Мовляв, неясною політикою викликано в цих двох державах недовір'я, і вони воліли потайки приготовити збройний наїзд на Єгипет ,а коли це вже сталося, то Америка непотрібно поспішилась з своїм різком осудом тієї англо-французької акції.

Ані державний секретар Доллес, ані президент Айзенгавер не признають слушности ні одному з тих закидів. Вони — як твердить Джеймс Рестон з „НЙТаймсу" — вважають ,що в кожному з отих конкретних випадків діяно у даних обставинах правильно. Демократичні сенатори Вільям Фулбрайт з Арканзо, Майк Менсфілд з Монтани і Гюберт Гомфрі з Міннесоти зажадали від Доллеса оприлюднити щось ніби „білу книгу" про відносини на Середньому Сході за останні роки. Коли з республіканського боку почулась відповідь, що такий детальний розгляд політики на Середньому Сході затягнув би вирішення Сенатом „доктрини Айзенгавера" — зі шкодою для держави, демократична більшість в Сенаті погодилась, щоб загальні дебати над американською закордонною політикою, зокрема щодо Середнього Сходу ,велися незалежно від конкретної гостро актуальної справи урядової резолюції про уповноваження для Президента вжити, на випадок потреби, військову силу на Середньому Сході й видатковати покищо 200,000 долярів на допомогу його країнам. Державний секретар Доллес зробив поважну поступку демократичній опозиції, погодившись на формулу, яка дещо обмежує право Президента в диспонуванні фондами на допомогу середньо-східнім країнам ,а республіканські сенатори здобули у тому бою згоду своїх демократичних колеґ, щоб у розгляді політики на Середньому Сході бралося під увагу теж і роки адміністрації демократичного президента Трумана.

Таким чином, насправді не будуть розглядати помилок державного секретаря Доллеса, а будуть тільки аналізувати всю американську політику у відношенні до Середнього Сходу від кінця останньої світової війни. Така аналіза — добра справа, вона ствердить, де дійсно була помилка, а де діяно правильно, і вона приведе до ясного наміченння дальшої політики. Тому в сумі теперішні дебати в Конгресових комісіях дали і ще дадуть добрий вислід.

ДОРАДЖУВАННЯ І НАВ'ЯЗУВАННЯ

Мадярській революції 1956 року присвячено вже чимало статтей і коментарів. Аналізуючи її, усі не тільки газетні коментатори, але й провідні політики Заходу, стверджують безсумнівні і цілком таки реальні позитивні наслідки тієї революції, між ними передусім те, що вона, хоч і безуспішна, стала великою політичною поразкою Совєтського Союзу, доказуючи з одного боку нетривалість комуністичної індоктринізації і з другого боку можливість збройного зриву в умовинах поліційного режиму, встановленого чужою окупантською державою. Водночас із цим найважливішим наслідком цієї революції треба вважати знівечення міту недоторкальности Москви, як політичної і мілітарної сили її визволення широких кіл поневоленого народу з-під паралізуючого гніту цієї сили. Всі компетентні і політичні і військові експерти усвідомлюють добре далекосяжність і значення цих, здавалося б інколи „ірраціональних" моментів для розвитку і висліду дальшої боротьби із світовим комунізмом й імперіялізмом, звертаючи увагу між іншим і на факт солідарности представників поневолених Москвою народів, навіть вояків совєтської армії, із визвольними змаганнями мадярського народу.

Не добачили, чи не хочуть бачити всіх цих моментів у мадярській революції представники російської еміґрації, що вже довгими роками на словах деклямують про конечність боротьби з комунізмом і большевизмом, які в їх розумінні є не московськими, але інтернаціональними явищами. Для провідних російських еміґрантських діячів мадярська революція була цілком даремною, бо вона, мовляв, доказала, що західній вільний світ не допоможе нікому з підсовєтських народів у його визвольній боротьбі і що кожна спроба заворушень чи повстання в тій або іншій поневоленій Совєтами країні приречена на невдачу, бо їх ніхто не підтримає, а Москва здушить безмилосердно своїми арміями. Тому теж висновок російських еміґрантів один: не витрачати даремно сил, але чекати на повстання самого російського народу, бо тільки тоді буде можливість успіху. З мадярських подій російські еміґранти намагаються вивести ще й висновок, що його вони бажали б нав'язати особливо ж офіційним американським колам, а саме, що це не тільки даремна, але й шкідлива справа вести політику, спрямовану на... розчленування Росії, чи пак тепер Совєтського Союзу.

Дуже характеристична з цього погляду стаття одного з провідних російських публіцистів А. Серґеєва (з нової вже совєтської еміґрації), надрукована в „Новому Русскому Слові" (з 16 січня ц. р.) п. н. „Наука з мадярського повстання". В цій статті договорився автор до „істин", які просто побивають одна одну своєю несподіваністю і наївністю:

„... Революція в комуністичній імперії не може бути успішною, якщо повстають тільки малі нації. Мадяри проявили максимум геройства, але все ж таки вони не могли виграти, бо проти них кинуто переважаючі сили Совєтського Союзу".

„Можна тому — висновує глибокоумно автор — твердити, що такі ж совєтські вояки підуть до бою і в Польщі, якщо там вибухне протикомуністичне повстання і здушать його (хоч може і з більшим трудом). Здушать совєтські вояки повстання і в Прибалтиці і в Грузії і всюди, де воно виникне і буде залишене виключно власним силам".

Такими ж консеквенціями погрожує автор й українцям, вимагаючи від них усвідомити собі, що „вся акція спрямована на встановлення незалежної України — в умовинах теперішньої холодної війни — є безцільною. Бо ж, якщо і виникне повстання десь в Західній Україні ,то його здушать негайно совєтські (а то й навіть польські) війська, достеменно так же само, як це сталося на Мадярщині".

„Вихід із ситуації" чи пак „рятунок" бачить А. Серґеєв тільки в „співпраці" з руським народом, в тому, щоб підсовєтські і сателітні народи збагнули, що „визволення окремих частин комуністичної імперії неможливе" без „подолання комунізму всередині Совєтського Союзу і без ліквідації його в Росії". Звертаючись зокрема в бік українців автор радить їм „зрозуміти", що „українська проблема може бути розв'язана так чи інакше тільки тоді, коли російський, український, й інші народи, які входять до складу СССР всі разом вкупі звалять комуністичний режим".

Коротко кажучи, автор радить усім поневоленим Совєтським Союзом, не тільки т. зв. сателітним, але й „союзним" народам не спішитися, але вичікувати з повстаннями ,революціями, чи подібними антисовєтськими виступами аж до часу, коли... додумається до такого почину російський народ. Що це може статися аж тоді, „як рак свисне", його не турбує, ні не цікавить ,хоч і він сам повинен би добре знати, що рішиться русский народ починати антикомуністичну революцію щойно може тоді, як почне валитися совєтська тюрма народів. Та й тоді це ще досить сумнівне, бо куди більше даних промовляє за тим, що в таку критичну ситуацію росіяни, як і завжди в історії ,стануть на рятування „неділимости" й „імперіяльности" Росії. Ніколи бо і ніяким чином не прикладуть вони рук до ліквідації московської імперії. Тому теж і рада п. Серґеєва вичікувати з антикомуністичною боротьбою до часу ,коли почне її русский народ в Совєтському Союзі, є відомою в українській поговірці — радою „не тратити сили і спускатися на дно", радою ,що її вітали і вітатимуть завжди совєтські самодержці.

Таке ж саме підозріле нав'язування паном Серґеєвим західнім політичним колам концепції нерозчленовування Росії, чи іншими словами вимога, щоб вони відмовилися не тільки від розчленувальної політики у відношенні до самого СССР, але й навіть від спроб відірвати від нього тих чи інших сателітів. Така бо політика Заходу визначала б на ділі тільки те, що бажали й бажають собі Совєти: невстрявання у внутрішні справи „народних демократій" і визнання засади неторкальности цілости Совєтського Союзу, або іншими словами, ґарантування існуючого стану на теренах Східньої Европи й Азії .

Осип Зінкевич

ІСТОРІЯ НІНИ ПАРАНЮК

У перших днях жовтня 196 р. в одеському порті відбувався набір дівчат і жінок до праці на кораблі „Грузія", який мав везти совєтську олімпійську команду до Австралії.

Серед багатьох, які хотіли попасти на корабель була і Ніна Паранюк, середнього росту, 34-ох років. Вона ще ніколи не плавала на кораблі і ніколи не бувала за кордоном.

Ніна нічим спеціяльним не притягала уваги ні своїх товаришок, ні залоги ,ні спортсменів. Спокійна ,до всіх ввічлива і товариська. За місяць плавби вона нікому ані словом не прозрадила свого родинного життя та свого минулого. Була пересічна, незамітна.

7-го листопада корабель „Грузія" причалив до Апплетон порту, в Мелбурні. Одинадцять днів доступ на корабель був вільний. Але ніхто не бачив ,щоб Ніна зустрічалась з еміґрантами, ніхто не бачив її поденервованою. Вона була спокійна.

У неділю 18 листопада Ніна разом з групою товаришів, в спеціяльному автобусі поїхала оглядати місто. Після оглядин Шріну, побережжя капітана Кука, катедри св. Патріка, — група поїхала оглядати зоологічний парк. Розділившись на групи, екскурсанти слухали пояснення австралійок з Австралійсько - Совєтського Товариства Дружби .

Коли совєтські відвідувачі після півторагодинних оглядин вернулися до автобуса, вони помітили, що між ними бракує Ніни Паранюк .Між присутніми зчинилась паніка, дехто побіг телефонувати до капітана корабля Елізабеза Гоґітідзе, інші з переляком сідали в автобус.

Місяць страшного терору

Увечері совєтський консулярний представник Д. Заікін повідомив австралійську поліцію про зникнення Ніни, домагаючись допомоги у її розшуках .

Наступного дня, в супроводі Д. Заікіна, австралійські поліцаї і детективи зробили обшук на кораблі „Грузія", але, після рішучих протестів совєтських офіціялів, допитали лише капітана корабля Гоґітідзе .Справу Ніни доручено детективам під керівництвом Дж. Розенґріна і Л. Тозера .До цієї справи заанґажовано стейтову поліцію, Комменвелт Інвестіґейшен Сервіс, і Секюріті Інтеліджене Орґанізейшен.

Преса почала приносити сенсаційні вістки. В статтях з цього приводу писалося, що коли Ніну знайдуть, вона „буде негайно повернена на корабель". В інших писалось, що їй буде запевнене право „політичного азилю", у ще інших, — що вона буде „зліквідована на кораблі".

Найбільший удар по Ніні принесло повідомлення в часописі „Ди Арґус" (з 24 листопада 1956 р.) про те, що шеф спеціяльного відділу детективів заявив, що „кожний, хто переховує Ніну ,буде покараний", бо вона є „нелеґальним іміґрантом".

Знімка Ніни, з її пашпорта, була опублікована в пресі і її багатократно показували в телевізії ,закликаючи все населення допомогти поліції в її розшуках.

Не зважаючи на всі заходи, за Ніною не залишилось найменшого сліду. По Мелбурні ходили фантастичні чутки, на поліції зголошувались люди, які заявляли, що, мовляв, бачили Ніну ,поліція зразу з'являлась на вказане місце, але нічого не знаходила...

Ніна залишилась найбільшою загадкою для поліції, детективів ,преси і населення.

Поліція знаходить Ніну

Мелбурнські газети з 19-го січня ц. р. принесли сенсаційні повідомлення, що 18-го січня, пізно по полудні, австралійські детективи знайшли Ніну в північній частині міста. Її і двох людей, у яких вона переховувалась, заарештовано і доставлено на поліцію на вулиці Руссель, звідки після коротких допитів всіх трьох перевезено до Іміґраційного Департаменту.

Детективи заявили, що Ніна не ставила їм жадного спротиву, була спокійна і відповідала на всі питання.

Ніна заявила, що 18 листопада, будши в зоологічному парку ,заговорила до групи дітей. На її велике здивування діти говорили російською мовою .Тоді вона непомітно відлучилась від своєї групи, пішла за дітьми, почала з ними говорити і попрохала запровадити до їхніх батьків .Еміґранти почали її передавати від родини до родини. Велика дискретність була задержана навіть дітьми.

На слід Ніни навів детективів телефон якогось українця, який через кілька днів після її зникнення зателефонував на поліцію, що Ніна є українка ,перебуває в безпечному місці і вийде з укриття, коли на це прийде відповідний час. Детективи ствердили, що ця вістка і зібрані поголоски давали їм підставу думати, що Ніну переховують еміґранти.

Преса повідомила, що в кінці січня до Австралії має вернутись корабель „Грузія", і большевики вимагатимуть видачі Ніни.

Українці в обороні Ніни

Зразу, коли поширилась вістка, що Ніну знайдено і що вона перебуває в поліційному приміщенні на вул. Руссель ,українці, які живуть в Мелбурні ,почали сильну акцію в її обороні.

Пані Лідія Денис ,голова Союзу Українських Організацій в Австралії ,поробила цілий ряд заходів перед австралійськими властями в обороні Ніни. Вона зложила декларацію для преси ,що набрала відповідного розголосу.

Коли ми дістали листа з Австралії ,справа Ніни ще не була вирішена і вона ще не одержала права політичного азилю.

Можливо, що власті зрозуміють Ніну і підуть назустріч її бажанню залишитись в Австралії, але можливо, що треба буде вживати заходів збоку цілої української еміґрації.

ТРУДНОЩІ В ПОБОРЮВАННІ ІНФЛЯЦІЇ

Президент Айзенгавер у своєму зверненні про Стан Унії і в своєму економічному звіті Конґресові багато місця присвятив найважливішій тепер економічній проблемі — не допустити до дальшої інфляції доляра, яка минулого року знову виявилась, після чотирирічної затримки, у знеціненні доляра на два центи. Проте, секретар скарбу Джордж М. Гомфрі заявив на пресовій конференції, що „викликати захоплення до тієї боротьби проти знецінення доляра — не легко, і встановити вирішальний момент, коли треба було б завдати інфляції удар — неможливо".

Багато людей погоджується з тим, що інфляція доляра гірша від економічної депресії, під час якої зменшуються продукція та прибутки і збільшується число безробітних .Інфляція — менше зло, але ствердження цього не є для нас жадною потіхою, коли усвідомимо собі, що поборюємо депресію за допомогою інфляції. Професор економіки Єйльського університету Генрі С. Воллік твердить в „Ню Йорк Таймсі", що „теперішня інфляційна тенденція є у великій мірі наслідком добробуту". У „добрих роках" завжди зростають ціни. Консументи мають більше грошей на купівлю товарів, підприємці поширюють свої фірми, збільшується кредит, зростає запотребування на робітну силу. Все це веде до збільшування цін на товари, що й собі спричиняє домагання робітництва збільшувати їм заробітну платню.

В минулому щоразу після „товстих років" наступали „худі роки", виникала депресія, яка нищила інфляцію, і гроші знову зростали на вартості ,бо важче було їх заробити. Тепер вдалося до депресії не допустити, але зате виникає інфляція, бо, як твердить згаданий професор Воллік, „постійний добробут викликає постійну інфляційну тенденцію".

Коли б виникла тепер така мала депресія, яка почалася була в 1949 році, то відразу в економіці ЗДА зникли б інфляційні тенденції. Але до такого „кінського лікування" економіки не можна допустити.

Зменшити темп інфляції можна й іншими способами. Ось вони: 1. підприємці мусіли б збільшувати продукційні можливості, без одночасного збільшування цін; 2. робітничі організації не повинні так агресивно домагатися збільшення платень для своїх членів, бо кожне збільшення платень викликає підвищення цін на товари; 3. федеральний уряд не повинен збільшувати видатків і 4. обмеження можливостей легкого кредиту, мало б стримувати нездорову економічну звишку.

Але то не є така легка річ усе це здійснити, бо деякі економісти гадають, що стабільністю доляра конечно треба пожертвувати ,щоб не допустити до затримки в економіці, а то, й до депресії. Для підприємців інфляція — це значить добрий ринок і добрі прибутки, тому вони проти стримування інфляції збільшенням відсотків від кредиту .Світ праці хотів би мати тверді ціни і стабільний доляр, але це бажання замале, щоб могло знищити сильніше бажання збільшення заробітних платень.

Консументи найбільше терплять внаслідок інфляції, але деколи є вони рівночасно й продуцентами, і тоді вірять, що користають з інфляції. Та найбільше втрачають внаслідок знецінювання валют такі консументи, які не можуть носити, як той герой із комедії Мольєра, двох капелюхів — продуцента і консумента Сюди належать всі емерити і урядовці, які живуть із платні, що дуже рідко збільшується. Але й вони не надто цікавляться справою інфляції ,якою покищо турбується найбільше Вашингтон.

Тим часом постійного росту інфляції повинні боятися всі громадяни ЗДА. Чому? Бо навіть ті громадяни, заробітки яких збільшуються рівночасно з ростом цін, мусять зрозуміти, що їхні ощадності постійно зменшуються. Якщо вартість доляра зменшуватиметься в теперішньому темпі, а ціни зростатимуть на три пункти річно ,то за 20-25 років їхня заощаджена сума обнизиться майже на половину. Щадник у віці 40 років, який дожиє до 65-го року, діставатиме пенсію, вартість якої становитиме лише 48 відсотків теперішньої вартости доляра. А заощаджена сума громадянина, якому вдасться дожити до 70-ти років, — що при теперішньому стані гігієни є дуже правдоподібним, виноситиме тільки 31 відсоток теперішньої її купівельної вартости. І якщо його на 5 років молодша жінка проживе ще на п'ять років довше, то матиме тільки 24 відсотки від заощадженого її чоловіком гроша.

Коли б люди усвідомили собі це, вони перестали б заощаджувати гроші, а натомість купували б те, що не втрачає вартости.. Але в такому разі зменшилася б продукція, бо не було б кредитів.

Тому і підприємці і світ праці повинні постаратися припинити збільшування цін на товари і підвищування заробітних платень, бо постійне знецінювання доляра може привести до господарської стаґнації або до запровадження державної контролі економіки країни. Страх перед інфляцією мусить бути такий же великий, як і страх перед депресією. Але інфляції повинні боятися і консументи і продуценти. Якщо це зрозуміють всі американські громадяни ,то можна буде інфляцію припинити.

Важко викликати захват до боротьби проти знецінювання доляра, — як сказав секретар скарбу Гомфрі, — бо люди тішаться більшими сумами долярів ,не усвідомлюючи собі їхньої меншої вартости. Американська економіка таки повинна всіми засобами припинити інфляційні тенденції та стабілізувати вартість доляра.

Д-р Ярослав Коропей

ХВОРОБА АЛЬКОГОЛІЗМУ

(2)

Алькоголь впливає двояко на нервову систему. Поперше, він притуплює нерви, тобто робить людину п'яною; подруге, хронічне вживання алькоголю спричиняє розклад духової структури.

Людська нервова система складається з високоспеціялізованих клітин із видовженими виростками, якими пробігають електричні імпульси від мозку голови до спинного мозку, а далі до переферій тіла, і навпаки. Вони, оті імпульси ,пробігають згаданими вище виростками - провідниками із швидкістю 20-100 метрів на секунду. 1913 року фізіолог Лукас довів, що алькоголь значно сповільнює швидкість тих імпульсів. Іншими словами, підо впливом алькоголю людина реаґує повільно, її рушійна реакція на зорові чи слухові стимули припізнюються. Це явище легко пояснює, чому так багато людей напідпитку стають жертвами нещасливих випадків під час їзди автами. Крім згаданого вище феномену ,алькоголь сильно впливає на самі нервові центри. Вже навіть непомітна кількість алькоголю приглічує функції передньої частини мозку ,тобто тієї частини, яка контролює людську поведінку, наказує людині поводитися культурно, при допомозі якої людина розрізняє, що личить, а що не личить, що етичне, а що неетичне, що розумне, а що безглузде, що безпечне, а що небезпечне, яка вказує людині, коли треба радіти, сміятися, а коли журитися, плакати. Знечуливши ті центри кількома чарками алькоголю, людина стає крикливою, бравурною, легкодушною, їй „море по коліна", вона перестає контролювати свої вчинки, слова („у вині правда!"); вона попускає гальми, здирає з себе серпанок культури й виявляє себе у примітивному світлі, даючи волю своїм, часто не дуже благородним інстинктам. Поступово, із зростанням алькоголю в організмі, інші центри нервової системи також притуплюються, і тоді вже язик не хоче слухатися розуму, мова стає некоординованою, пам'ять заникає, людина втрачає фізичну рівновагу, нарешті попадає в стан остовпіння, або т. зв. ступор.

У ЗДА 1937 року зорганізовано при Американській Організації Лікарів комісію, завданням якої було усталення питання ,при яких відсотках алькоголю в організмі людина починає п'яніти. Отже, стверджено: при 0.05 відсотка людина ще твереза; між 0.05-0.15 тверезість її вже дещо сумнівна; понад 0.15, правдоподібно, під впливом алькоголю вона втрачає свої здібності, через що не всилі виконувати обережно своє завдання. При понад 0.3 відсотка алькоголю людина п'яна, при 0.4 — непритомна, а при 0.5 — мертва, отруєна алькоголем.

Хронічне вживання алькоголю спричиняє нервово-умові недуги. Найчастіше зустрічається т. зв. Delirium Tremens, чи по-нашому біла, або запійна гарячка. Появляється вона не у початківців, а вже у постійних споживачів алькоголю і характеризується здезорієнтованістю, схвильованістю та переляканістю пацієнта, при часто піднесеній температурі, маяченні, пропасниці, а інколи конвульсіях. При цьому хворого мучать привиди, т. зв. галюцинації, найчастіше у вигляді драконів та змій, що повзають по його тілі, або йому вчуваються якісь дивні, неприємні голоси, які вульґарним способом картають його. Недуга звичайно триває від трьох до десяти днів. Відсоток смертности у важких випадках білої гарячки досить високий — між 5 і 15, хоч останнім часом, завдяки новому способові лікування, зменшився.

Іншою недугою, яку теж вважають вислідом хронічного вживання алькоголю, є т. зв. Синдром Корсакова. (Безпосередньою причиною її є незадовільна дієта, в якій бракує вітамінів Б). Яскравим симптомом цієї недуги є заник пам'яті. Щоб затаїти цей заник, хворий вигадує різні речі, і над тими вигаданими речами широко розводиться. При цьому вдає з себе щасливого і життєрадісного. Коли, наприклад, суґерувати йому, що напередодні дуже мило провів з ним час його сусіда на пиятиці, він почне широко на цю тему розводитися, описуватиме, як то весело було йому, хоч у дійсності він перевів цей час не на пиятиці, а в лікарні.

Крім наведених вище недуг, є ще й інші, що вважаються наслідком уживання алькоголю, але через брак місця про них не згадуватиму. В загальному хочу наголосити, що люди, які вживають надмір алькоголю, і то на протязі довшого часу, здебільшого стають віч-на-віч із фактом дезінтеґрації (розкладу) своєї духової структури. Ця дезінтеґрація своїми розмірами може сягати від нестійкости характеру аж до божевілля включно.

Кого називаємо алькоголіком? Алькоголік це людина, що ,внаслідок пиття алькоголю, неспроможна задовільно виконувати своїх обов'язків. Хронічний алькоголік цілковито втратив силу волі і сліпо йде за своїми інстинктами, які змушують його пити.

Ось кілька ,так би мовити, алярмуючих сиґналів, які вказують на те, що людина переступає границі звичайного вживання алькоголю і вступає вже у сферу зловживання.

Хворобу алькоголізму можна поділити на три стадії. В першій стадії алькоголік намагається затаїти від інших своє пиття .Потайки „заглядає до чарки", а інших запевняє, що алькоголь зовсім його не манить, що більше, навіть йому не смакує. Якщо вибирається він кудись на прийняття ,то обов'язково перед тим „хильне", „задля відваги" .Крім того, п'є звичайно в певних, немов би визначених порах дня. При тому занедбує їжу, приймаючи її нерегулярно, зате п'є реґулярно. Щодо своєї вдачі, то така людина щораз частіше виявляє нахил діяти імпульсивно ,даючи волю своїм інстинктам. Далі в такої людини починають заникати сила волі, постійність зусиль, завзяття ,довір'я до себе і своїх здібностей. При цьому вона починає нарікати на всіх і вся, найбільше на несприятливі обставини, і починає вірити, що саме вона, а ніхто більше, є жертвою тих обставин. Прихильність до інших людей, товариські зв'язки зникають .З часом людина занедбує свій зверхній вигляд. Вона стає еґоцентриком, втрачає почуття родинних і громадських обов'язків. Настрій її швидко змінюється з евфоричного, через недбалий („море по коліна"), то на химерний, то на крайньо шалений. А в моменті люті, одного слова співчуття вистачає на те, щоб витиснути в такої людини сльози вдячности, чи звичайним поклепанням по плечу кинути її в крайній оптимізм.

У другій стадії алькоголізму людина звичайно п'є потайки. Алькоголь, який у тій стадії мусить бути в запасі, вона береже у сховку. Починає дружити з людьми, що п'ють над міру .Стає настороженою, починає вороже ставитися до людей, які не п'ють. Вільні від праці дні, як суботи й неділі, проводить у пиятиці. Поступово інтелектуальні спроможності заникають. Праця сходить на другий плян.

У третій стадії сніданок звичайно заступається алькоголем, без нього бо алькоголікові тяжко розпочати день .Праця в тій стадії звичайно вже втрачена. Алькоголікові тепер тяжко зосереджувати увагу на одному предметі ,нарешті пам'ять заникає — і ось образ, що його в медицині визначають словом Dementia.

Досі не вдалося вияснити питання, чому одні люди попадають в тенета алькоголізму — стають хронічними алькоголіками, а інші, хоча й п'ють ,все таки без прилюбности.

22-го СІЧНЯ В ТРЕНТОНІ

Приємно було дізнатися зі „Свободи", що в четвер, 10 січня ц. р. побувала в Трентоні українська делеґація під проводом президента УККА Дмитра Галичина, комішенера М. Ваґнера, посадника В. Ґураля, ред. „Свободи" А. Драґана, радного М. Литвина та з участю українських громадян, відомих зі своєї діяльности на терені стейту Ню Джерзі, головно в містах Джерзі Сити та Нюарку. Як писала „Свобода", згадана делеґація була прийнята губернатором стейту Ню Джерзі в будинку капітолю, де губернатор Роберт Майнер підписав в її приявності урядову проклямацію про встановлення дня „22 січня Днем Української Незалежности". З цієї нагоди губернатор висказав декілька теплих слів під адресою українців та висловив впевненість, „що недалекий той день, коли синьо-жовтий прапор, який в цьому як і в минулому році повіватиме над офіціяльним будинком цього стейту, зможе свобідно повівати і над Києвом, вільною столицею, вільної і незалежної Української Держави".

Зворушливо було споглядати на великих розмірів український національний прапор, що лопотів в морозливому повітрі та пишався у сонці в неділю, дня 19 січня з-над головного входу до будинку стейтового капітолю при вул. Вест Стейт Стріт столичного міста Трентону. Неменше мило було читати про візиту української делеґації в губернатора Майнера на сторінках місцевої американської преси, що теж короткими словами з'ясовувала питання Незалежности й Соборности України.

Раділи українські серця немалої української громади міста Трентону, коли в понеділок, дня 21 січня чергова українська делеґація зложена з представників трьох українських церков, що діють на терені міста, була прийнята посадником Трентону в будинку міського управління, щоби передати йому український прапор та просити про проголошення „Українського Дня Незалежности" з нагоди великих роковин Українського Народу. На світлинах, що з цієї нагоди були поміщені в місцевих англомовних часописах ми бачили: настоятеля Українсько-Православної Церкви С. Тройці митрофорного протоієрея о. Михайла Запаринюка, настоятеля Українсько - Православної Церкви Св. Юрія Переможця митрофорного протоієрея о. Михайла Лящука та сотрудника Української Католицької Церкви Св. Йосафата о. Йосипа Атаманюка в оточенні українських дівчат в національних строях Люби Турчин, Валі Дідок, Рози Палажій, що передають український прапор посадникові Д. Коноллі. Ми читали ще додані до світлин теплі коментарі в присвяті Українській Державі, а впродовж вівтірка 22 січня ми знову раділи з вивішення українського прапору на будинку „Сити Гол", що його передала посадникові наша делеґація.

І мали чому радіти українці — мешканці Трентону. Ми були невимовно вдячні представникам американської влади стейту та міста, що прийняли наші делеґації, підписали урядові акти про „День Української Незалежности" та дозволили вивісити українські прапори на своїх урядових будинках. І здавалось нам, що після таких зворушливих виявів симпатії американців до наших державних традицій, після такого консолідаційного виступу обидвох українських делеґацій перед представниками влади держави, в якій Боже Провидіння дозволило нам зараз жити, українці цього гарного міста достойно й уважливо поставляться до відзначення цих світлих роковин нашої Нації. Нам, українським громадянам і співжителям цього міста видавалося чомусь, що діючий від декількох тижнів до зарання традиційної дати „громадський комітет" зуміє приготовити гідну імпрезу, якою ми могли б також з честю і совістю не лише пригадати нам самим про ці світлі дні нашої історії, навчити наших дітей та слабих духом, як слід шанувати такі події в житті нашого Народу. Але ж наші скромні побажання не здійснилися! Наші гарні почування з неділі 19 та вівтірка 22 січня були знівечені в суботу 26 січня, коли то в цій самій годині, в двох різних місцях, відбулися дві різні своєю формою і програмою, але аж надто скромні імпрези.

Одна імпреза, що її влаштували деякі товариства як ООЧСУ, Станиця УНА-УД, Братство кол. бійців УПА, Осередок СУМА, відбулася під протекторатом неактивного від трьох років у Трентоні Відділу УККА о 7-мій годині в залі Православно-Української Церкви Св. Тройці при Аделайн Ст. Друга імпреза відбулася в цій же самій годині в залі Українсько - Православної Церкви Св. Юрія Переможця при Центер Ст. Першу імпрезу, що до речі, спершу заповіджено плякатами, на яких були зазначені крім згаданих вище товариств ще й парафія української православної церкви Св. Тройці, а згодом в оповістці в „Свободі" піддано її під патронат УККА — організатори назвали „Великою Академією". На програму цієї „великої академії" зложились: вступне слово настоятеля українсько - православної церкви Св. Тройці о. митрофорного протоієрея Михайла Запаринюка, доповідь ген. Павла Шандрука, виступ мішаного хору під кер. п. Івана Вігуна („Засяло сонце золоте" — Н. Недільського, „За Рідний Край", „Живи Україно" — М. Гайворонського) і сольоспів п. Петра Плиса при супроводі розстроєного піяніно (Христя Ковшевич) — „Ой, Дніпре, мій Дніпре", М. Лисенка і „Надії" Я. Лопатинського. На цьому вечорі зібрано квоту 68.85 дол. в користь дружини кол. отамана пані Ольги Петлюрової.

Друга імпреза патронована Парафією Церкви Св. Юрія Переможця, Т-вом Сприяння УНР, ОДУМ-ом Матірнім Союзом Українок та Відділом Робітничого Союзу відбулася в залі українсько - православної церкви Св. Юрія і була попереджена молебнем в намірені Українського Народу, відправленим настоятелем цієї церкви о. митрофорним протоієреєм Михайлом Лящуком. Вечір відкрив голова управи парафії цієї церкви п. Василь Панасенко, а слово про 22 січня виголосив проф. Володимир Васюк з Филаделфії. В дальшій програмі цього вечора виступали з деклямаціями діти парафіяльної школи при цій же церкві, а Ігор Корсунський з Нюарку та Володимир Мартиненко з Трентону грали на акордеоні. Під час молебня в церкві переведено збірку на українських інвалідів, що дала у висліді 20 дол.

Ми далекі від того, щоб кидати обвинувачення в один чи другий бік за такийдвоподіл у відзначуванні Свята Незалежности й Соборности нашої Батьківщини. Але ми свідомі цього, що такі „святкування" не приносять в жадному випадкові нікому з-посеред нас ні чести ні морального вдоволення, не говорячи вже про факт, що такі речі напевно відмічуються посторонніми спостерігачами, що знову ж у висліді аж ніяк не принесе нам користи тут, ні нашим братам і сестрам в Україні.

юко.

Об'єднання Українських Письменників „Слово" уконституувалося

В суботу, 19 січня ц. р. відбулись в Домі Української Культури в Ню Йорку установчі збори Об'єднання Українських Письменників „Слово". Це об'єднання проіснувало вже неповна три роки у виді Підготовчої Комісії з Управою у складі: проф. Гр. Костюк-Подоляк, письменниця Докія Гуменна і ред Юрій Дивнич-Лавріненко. За той час „Слово" виявило велику діяльність. Від першого інавґураційного Літературного Вечора 26 червня 1954 року, що в ньому взяли участь передові письменники з Євгеном Маланюком і Тодосем Осьмачкою, „Слово" відбуло цілу низку літературних вечорів, під час яких обговорювано такі важливі і літературні проблеми, як творчість Юрія Яновського, писання Хвильового, драматургія Миколи Куліша, дитяча література. Окремі вечори призначено 28 розстріляним письменникам в 1934 році в Україні, 20-річчю М. Грушевського, як теж вечори для обговорення нового видання роману „Місто", як і „Хрещатого Яру" Гуменної і нової книги поезій Лятуринської. „Слово" заступлене у Пен-Клюбі (Дивнич і Барка). Велику вартість для створення мистецької творчої атмосфери мали літературно-клюбові зустрічі „Слова" в домі Української Культури. В цих вечорах крім визначних письменників брала участь теж молодь, яка втішається спеціяльною увагою проводу Об'єднання і добилася вже чималих досягнень.

Теж і на видавничому полі „Слово" виказало гарну працю. Під фірмою „Слова" появилось дванадцять книг поезій, прозових творів, критичних нарисів і навіть мистецька монографія Миколи Бутовича. Із своїх скромних фінансових ресурсів „Слово" вможливило одному авторові видати збірку.

І діяльність „Слова" і потреба такого об'єднання для підтримки творчої атмосфери зібрала групу людей, яка участю в імпрезах і вечорах, виданням своїх творів заманіфестувала своє членство у „Слові". На збори явилось кільканадесят працівників української літератури, між ними визнані і відомі письменники і критики, як Євген Маланюк, Галина Журба, Докія Гуменна, Марія Струтинська, проф. Міяковський, проф. Костюк, проф. Шерех, ред. Лавріненко, ред. Святослав Гординський, ред. Голубенко, проф. Барка, пані Животко, письменники Іван Керницький, Вадим Лесич, Остап Тарнавський, Оксана Буревій, Микола Понеділок, В. Гайдарівський, Зосим Дончук, як теж і молоді початкуючі автори Богдан Бойчук, Юрій Тарнавський, Євгенія Васильківська. „Слово" має теж прихильний гурт літераторів у Дітройті, ба навіть у Торонто і Шикаґо. Тісно співдіє із „Словом" Филаделфійська група письменників з сеньйоркою Галиною Журбою у проводі.

Збори, якими проводив Остап Тарнавський, мали вповні діловий харатер. Постановлено уконституувати вже на ділі існуюче майже три роки об'єднання українських письменників, як теж схвалено статут Об'єднання. Праця „Слова" йтиме головно в пятьох напрямах, а саме: 1) сприяння видаванню творів українських письменників; 2) плекання клюбних зустрічей для виміни думок, літературних розмов і товариського обговорення творчих починів; 3) влаштовування літературних вечорів; 4) виготовлення біографічного словника жертв московського терору, як теж 5) створення Літературного Фонду для приділу щорічних літературних премій і допомоги письменникам у потребі.

Збори обрали теж Головну Управу із семи членів. Духовий провід впав заслужено на найвизначнішого під цю пору нашого поета Євгена Маланюка. До Управи увійшли: Григорій Костюк-Подоляк, Юрій Дивнич-Лавріненко, Докія Гуменна, Остап Тарнавський, Леонід Лиман і Богдан Бойчук. Контрольну Комісію творять: Гайдарівський, Дончук і Понеділок.

Т.

Українки на обіді в честь п-ні Пандіт

Ню Йорк. — Дня 22 січня 1957 р. заходом Національної Ради Жінок Америки відбувся у приміщенні готелю Валдорф Асторія святочний обід в честь Пані В. Лакшмі Пандіт. Делеґація українського жіноцтва в числі 14 осіб була заступлена членками Відділів СУА в Ню Йорку під проводом голови Окружної Ради СУА п. Іванни Бенцаль.

Гостей привітала Президент Національної Ради Жінок Америки пані В. В. Парсонс, та прочитала надіслані привіти м. ін. пані М. Айзенгавер.

Промова пані Пандіт була на тему „Схід і Захід може стрінутися". — Говорила вона не як політик, а як „жінка з Індії" до жінок інших народів. Підкреслювала вона головно співпрацю та порозуміння між жінками усіх народів, в якій жінка повинна брати участь, не тільки як жінка, а як людина.

Усі народи повинні перестати думати над тим, що їх розділює, а старатися найти щось, що могло б звести їх разом.

Пані Пандіт перевела паралелю між Індією та ЗДА. Країни складаються з різних рас, народів, релігій та культур, а усі співпрацюють для спільноти, розвитку та кращого майбутнього в ім'я довір'я та любови.

Христя Навроцька

Український Літературно Мистецький Клюб

Ню Йорк 149 2-га Ев.

В суботу 2-го лютого ц. р., о год. 7-ій веч., в домівці Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, ЗВИЧАЙНІ СХОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ФОТОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА (У-ФО-ТО). — Секції Літ.-Мист. Клюбу. В програмі Сходин реферат проф. І. Верб'яного (фото), і С. Федіва (кіно). Гостям раді!

Управа Секції

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Арґентині

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ „ПРОСВІТИ" НА ДОК-СУДІ

(сдо) Філія „Просвіти" на Док — Суді, передмісті Буенос Айресу святкувала в другій половині грудня 30-ліття своєї діяльности. Установчі збори „Просвіти" на Док—Суді відбулися 19 грудня 1926 р. Головою їх був Семен Кашуба, а секретарем Ів. Кривий. Членів-основників записалося 28. Першим головою управи був Вудкевич Максим, секретарем — Антін Курилюк. На загальних зборах „Просвіти" на Док—Суді 1-го січня 1928 р. було вирішено почати видавати український часопис під назвою „Українське Слово". Тоді ж створено й першу редакційну комісію, що складалася з таких осіб — Степан Мандзій, Мих. Коритко, Ів. Чарнецький, Ів. Кривий, Вол. Гимон та Ст. Влашків. „Українське Слово" було першим українським часописом в Арґентині, він виходить і далі, як орган централі „Просвіти" в Буенос Айресі.

Заходами „Просвіти" на Док-Суді побудовано й перший український „Народний Дім" в Арґентині. Посвячення його відбулося 25 травня 1930 р., алѐ він скоро виявився замалим, і тому в 1949 р. вибудовано новий „Народний Дім", що тепер покищо — найбільша українська будова в Арґентині. Посвячення поверхової його частини відбулося 23 грудня 1956 р. при закінченні ювілейних святкувань філії, що розпочалися 15 грудня м. р. виставкою світлин із 30-літньої діяльности „Просвіти" на Док-Суді та виставкою афішок і програмок відбутих в неї імпрез.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В АРҐЕНТИНІ

(сдо) — Дня 17 листопада м. р. відбулися Встановчі Загальні Збори Українських Інженерів в Арґентині. До Управи Т-ва ввійшли: інж. Ярослав Вілинський — голова; заст. голови — інж. Данило Дем'яновський, секретар — інж. Вадим Козачек, скрабник — інж. Юрій Крохмалюк, організаційний референт — інж. Сидір Райтарівський. До Контрольної Комісії — інж. Юлія Гошовський та інж. Ярослав Стародуб. До Верифікаційної Комісії: інж. Ольга Баидура, інж. Микола Лихолай та інж. Степан Пацлавський. Завдання цієї комісії — провірювати документальні дані і дипломи нових членів та робити внески на затвердження їх управою. Членами Т-ва можуть бути всі українські інженери, крім комуністів, які мають дипломи високих технічних і господарських шкіл і титул інженера. Тимчасовий осідок Т-ва — „Просвіта", Солер 5039.

СПРАВА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ В Б. АЙРЕСІ

(сдо) На загальних річних Зборах Т-ва „Відродження" в Буенос Айресі, що відбулися 28 листопада м. р., одною з головних точок була справа побудови Українського Національного Дому в Буенос Айресі, — справа, що стоїть на порядку денному української спільноти в Арґентині від багатьох років, головним чином через необхідність мати свою власну залю, в якій могли б відбуватися більші національні імпрези, театральні вистави тощо. Правда „Просвіта" вибудувала собі досить приємну залю але, вона надто мала для потреб національної спільноти. Філії „Просвіти" на провінції теж побудували собі досить гарні „Народні Доми" з просторими залями, — але вони знаходяться на провінції. Внаслідок цього, приходиться витрачати великі гроші на винайм чужих заль, а це має свою невигоду не тільки в тому, що українські гроші йдуть безповоротно в чужі руки, але ще й тому що чужа заля не може дати всього того, що дала б своя. Потреба великої власної залі відчувається дуже гостро, і тому Загальні Збори „Відродження", розглянувши докладні пляни, що їх запропонувала управа Т-ва, їх одноголосно затвердили і постановили вжити всіх можливих заходів, щоб їх якнайскорше здійснити. За затвердженими плянами сальон розрахований на 600 крісел. Залишається ще досить місця й для тих, хто, спізнившись, мусітиме стояти. Але кошти будови, з подорожінням будівельних матеріялів і спадом пеза, доходять до мільйона... Зібрано ж покищо яких 150.000. Та люди надіються, що коли будову розпочнеться жертвенність громади збільшиться і фонди знайдуться.

Господарські Вісті

БІЛЬШЕ ЧИСЛО ОВЕЦЬ І БАРАНІВ, ПРИЗНАЧЕНИХ НА М'ЯСО

Департамент рільництва повідомляє, що в цьому році в дні 1-го січня було 4,468,000 овець і баранів, призначених на заріз, це значить на 5 відсотків більше як в тому самому часі минулого року. Департамент рільництва виясняє, що збільшилося число овець в тих стейтах Середнього Заходу, де є багато кукурудзи. Зате в стейтах Південної Великої Рівнини, крім Тексасу, число овець зменшилося внаслідок довгої посухи, бо висохли пасовиска. І так в стейті Оклагома число овець зменшилось на 34 відсотки, а в Кензо на — 6 відсотків.

Короткі Вісті

● **У Танґаніці,** в Середн. Африці, англійські власті урочисто відкрили музей перших білих дослідників тих обширів, репортера часопису „Ню Йорк Геральда" Мортона Стенлі і шотляндського місіонара Дейвіда Лівінґстона. Музей відкрито в глиняній тубільчій хаті, до якої Стенлі заніс хворого Лівінґстона у 1872 році. Колись та сама хата служила за пристановище для африканських торгівців живим товаром.

● **На Алясці** коло Анкораджу пошкоджений літак типу С-124 з 13 членами залоги щасливо приземлився на льодовому терені. Члени залоги легко поранені.

● **У Римі** почав урядувати новий американський амбасадор Джеймс Зеллербах, наступник амбасадорки Клер Бут Люс, яка зреклася цього посту внаслідок поганого здоров'я. З огляду на відсутність італійського міністра закордонних справ Ґетано Мартіно, який перебував на конференції в Брюсселі, вірчі документи американського амбасадора перейняв його заступник Альберто Фоккі.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Асторія, Н. Й.

Піддержана традиція 5-го Відд. УНС.

Місцевий 5-тий Відділ Українського Народного Союзу, Б-тво св. Миколая, знову виправдав свою довгорічну традицію жертвенности на добрі народні цілі пожертвою із своєї каси та із збірки на загальну суму 200 долярів з нагоди своїх річних зборів, що відбулись 16 грудня м. р. На цих річних зборах, на яких перевибрано дотеперішню управу Відділу з Іваном Сидором, як головою, та Павлом Бариничем, як секретарем, члени рішили висиґнувати із своєї каси $100 на будову нової церкви на Асторії, а $20 вкладки до УККомітету. Крім того таки на зборах переведено збірку коляди для ЗУАДК та на Інвалідів, яка дала у висліді $25, а $55 підписаний зібрав ще додатково між членами і громадянами, разом $80, отже загальних пожертв було $200. Пожертви склали:

По $2: М. Галан, А. Климишин, М. Провода, В. Врублевський, М. Боковський, А. Ґула, І. Тимчишин, А. Мартин, М. Левенець, П. Левенець, М. Борис, М. Іванчук, Л. Галан; по $1: І. Сидор, М. Левицький, М. Стоколоса, А. Бурдиґа, М. Пишняк, П. Гарлов, А. Василик, С. Михлів, М. Фіґурський, Н. Кунька, С. Антонишин, А. Клишишин, І. Марко, Н. Петрина, Н. Живан, С. Хачишин, С. Кривен, М. Домерецький, М. Заровенний, Ж. Сидор, Н. Левенець, М. Дмитренко, А. Борух, М. Борух, Г. Сидор, А. Васараб, Г. Васараб, М. Дуковин, А. Дячук, І. Буґера, І. Чачуна, Ю. Голотик, А. Загоруйко, Н. Микитин, Н. Вілик, В. Галан, М. Врублевський, М. Зусько, П. Семків, А. Левенець, М. Халупа, Н. Табака, Е. Подольський, Г. Семусь, В. Семусь, Р. Врублевський, А. Дразновський, Н. Апришко, А. Палам, М. Басараб, Т. Матвіїв, К. Вільчинська, П. Романов.

Загальну суму, крім $100 на церкву і $20 для УКК, розділено так, що вислано $35 на цілі ЗУАДК, $35 на цілі Українського Католицького Допомогового Комітету у Стемфорді та $10 для Інвалідів, для яких уже таку ж суму переслано ще й раніше.

І. С.

● **Департамент рільництва** повідомляє, що турецький уряд закупив у ЗДА харчових продуктів на 19,400,000 долярів. Цей продаж полагоджували приватні підприємці.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 27.

	Передплата	Пожертва	Разом
Н. Пухила, Шикаґо	5.00	5.00	
А. Сеник, Монтреал	4.00	2.00	
Б. Булавка, Балтіморе	4.00	2.00	
Д. Колтик, Міннеаполіс	4.00	2.00	
В. Танасійчук, Бруклин	4.00	1.00	
С. Шіпка, Річмонд Гіл	4.00	1.00	
Я. Закаляк, Лінден	4.00	1.00	
П. Свистун, Гаравуд	4.00	1.00	
В. Щеник, Озон Парк	2.00	3.00	
К. Туркоць, Пасейк	2.00	2.00	
В. Сметана, Кліфтон	2.00	1.00	
С. Ладамай, Джерзі Сиrі	1.00	1.00	
В. Куций, Торонто	8.00		
В. Білінський, Ню Бранcвік	4.00		
З. Подубинський, Бріджпорт	4.00		
Л. Пришляк, Дітройт	4.00		
П. Атаманюк, Братлеборо	4.00		
Г. Завадський, Лишін	4.00		
Ф. Федак, Джолієт	4.00		
П. Юркевич, Толідо	4.00		
А. Мілянич, Дітройт	4.00		
Д. Малик, Йонкерс	4.00		
М. Каплистий, Росемонт	4.00		
В. Захарієсевич, Шикаґо	4.00		
О. Таран, Річмонд	4.00		
Б. Скопляк, Клівленд	4.00		
Д-р М. Гук, Мантейнсайд	4.00		
М. Овдієнко, Корінт	4.00		
Арх. Г. Волинський, Рачестер	4.00		
Р. Михальцевич, Шикаґо	4.00		
М. Завіський, Боффало	2.00		
І. Смерека, Дітройт	2.00		
Й. Мартинович, Глен Гарднер	2.00		
В. Соя, Дітройт	2.00		
В. Брикайло, Річфілд Сп.	2.00		
Л. І. Одежинський, Фила.	1.00		
В. Дерлиця, Гартфорд	1.00		
М. Хамутка, С. Дірфілд	1.00		
А. Поплавський, Лудлов	1.00		
П. Маліцький, Мідл Віледж	1.00		
П. Довгань, Шикаґо	1.00		
Г. Тимус, Етна	1.00		
Я. Лучкевич, Йорк	1.00		
Н. Бен, Бруклин	1.00		
О. Клос, Филаделфія	1.00		
М. Осовський, Шикаґо		10.00	
А. Білоус, Дітройт		9.00	
Т. Слободян, Пайна		5.00	
М. Літвен, Літл Фолс		5.00	
І. Криницький, Бруклин		4.00	
Д. Навол, С. Амбой		4.00	
В. Тараско, Филаделфія		4.00	
Н. Захаричук, Н. Бостон		4.00	
І. Савчин, Филаделфія		4.00	
А. Зидик, Филаделфія		4.00	
М. Убогий, Дітройт		4.00	
І. Терлецький, Питсбурґ		3.00	
Д-р А. Банах, Нюбері		3.00	
Г. Якимів, Асторія		3.00	
Я. Коропей, Форт Орд		2.00	
Г. Іванович, Балтімор		2.00	
М. Микитинський, Рачестер		2.00	
М. К. Степась, Перт Амбой		2.00	
І. Когут, Бавнд Брук		2.00	
М. Гавриленко, Колинґдейл		1.00	
Н. Яськів, Торонто		1.00	
Ю. Княгиницький, Джерзі Сиrі		1.00	
Разом	$ 136.00	$ 101.00	$ 237.00
Раніше проголошено	$4,783.70	$3,361.00	$8,144.70
Разом все . . .	$4,919.70	$3,462.00	$8,381.70

„Правда" обурилася проти „Совєтської Россії"

14-го січня московська „Правда" гостро накинулась на центральний орган Верховного Совєту РСФСР, „Совєтскую Россію", який належно не зареаґував на таку „визначну" подію, як нагородження орденами 109.000 робітників радгоспів і машинотракторних станцій на цілинних землях Казахстану й Сибіру. „Що сказала з цього приводу своїм читачам „Совєтская Россія"? — запитує з обуренням „Правда". І відповідає: „Вона надрукувала лише коротку вістку про число нагороджених. І все. Жадного прізвища, жадного слова привіту героям праці..." Здивовання „Правди" викликає й те, що газета „Сельськое Хозяйство" також не опублікувало постанов Президії Верховного Совєту СССР про надання звання „героїв праці" робітникам на цілинних землях і не присвятило їм жадної статті. А про нагородження Киргизії і Туркменії орденом Леніна ця газета повідомила лише кількома рядками, і то дрібними черенками під рубрикою „коротко". України тим разом совєтським орденом не нагороджено.

Труднощі в переговорах про вільну торгівлю в Европі

Брюссель. — Бельгійський міністер закордонних справ Поль Анрі Спаак заявив на пресовій конференції, що він сподівається, що в першому тижні лютого ц. р. прийде до порозуміння щодо ступневого скасування імпортових-експортових мит у шістьох західньоевропейських державах і що з тим моментом настане нова ера в господарських та політичних відносинах Европи. Тим часом ведуться переговори в столиці Бельгії між репрезентантами Західньої Німеччини, Франції, Італії, Бельгії, Голляндії і Люксембурґу. Приявні на тій конференції такі міністри закордонних справ: німецький Гайнріх фон Брентано, італійський д-р Ґетано Мартіно, бельгійський Поль Анрі Спаак, голляндський д-р Йосиф Люнс і люксембурзький Йосиф Бек. Французького міністра закордонних справ Піно, який тепер перебуває в Америці, заступає на конференції у Брюсселі державний секретар закордонних справ Моріс Фор. Найбільшою перешкодою в цій останній стадії переговорів є французьке намагання дістати охорону для французьких сільськогосподарських плодів та включити в той пакт заморські посілості Франції. Це викликало гостру опозицію збоку Італії і Голляндії. Спаак сподівається, що всі ці труднощі вдасться поладнати.

Виконна Рада АФП-КІО за виключення з проводу злочинних елементів

Маямі Біч, Флорида. — На зборах Виконної Ради Американської Федерації Праці-Конгресу Індустріяльних Організацій окрема Комісія Етичної Практики 29-го січня одноголосно ухвалила новий моральний кодекс, згідно з яким із проводу робітничих організацій мають бути виключені всі ті члени, які були засуджені за які-будь злочини. Те саме відноситься і до тих членів, які хоч і не були судово покарані, але про „них загально відомо, що вони є ракетерами". В цьому моральному кодексі є також постанови про те, як боротися проти того, щоб в робітничих організаціях не було зловживання робітничими добродійними фондами та майном робітничих організацій. Попереднього дня ухвалено резолюцію, щоб ті члени управ робітничих організацій, які покликуються на п'яту поправку до конституції і не хочуть відповідати на слідстві, не могли займати жадних становищ в проводі зорганізованого робітництва.

• Західня Німеччина, Франція і Люксембурґ заснували організацію для збудування між Райном-і Мозелем сітки каналів на просторі 170 кілометрів. Таким чином франц. промисловий басейн Лоррен (Льотринґія) і німецьке Поруря будуть сполучені водним шляхом. Кошти будови обраховано на $88 мільйонів. У проводі Міжнародної Компанії Мозельського каналу стоятиме 14-членна рада директорів, до якої входитимуть 6 французів, 6 німців і 2 люксембуржці.

СИН КОРОЛЯ САВДА ВІДПОВІДАЄ НА ВІТАННЯ

Принц Машур, син короля Савда, що прибув разом із своїм батьком до ЗДА, відповідає військовим поздоровленням на вітання його і його батька представниками американського уряду в Ню Йорку.

Комісія Атомової Енергії підкреслює велику безпеку в атомовій продукції

Вашингтон. — Комісія Атомової Енергії в своєму піврічному звіті до Конґресу заявляє, що в цій промисловості існує велика безпека, якої немає в інших, менш небезпечних, промисловостях. „Такої безпеки для працівників, немає ніде, і вона є без порівняння в нашій промисловості", — пишеться в цьому звіті. В звіті підкреслюється те, що зроблено все можливе, щоб не допустити до радіяції атомових матеріялів, і тому громадянство може бути спокійне щодо цього. Комісія підкреслює цю проблему тому, бо три робітничі спілки протестували проти того, щоб в Лаґуна Біч, Мишиґен, будувати велику атомову фабрику коштом 43 мільйонів долярів, бо бояться, що з тої фабрики виходитиме сильна радіяція, яка шкодитиме здоров'ю населення в промисловому районі вздовж озера Ірі. Ця заява Комісії Атомової Енергії може бути заохотою для приватних підприємців будувати атомові фабрики та електрівні.

У найближчих роках буде менше гураґанів

Ню Йорк. — Метеоролог із Бюра погоди Ґордон Е. Донн заявив, що в найближчих роках на сході ЗДА буде менше гураґанів як в попередніх роках. Він каже, що райони Атлантійського океану входять в холодний цикл, під час якого звичайно буває менше гураґанів в порівнянні з теплим циклом. Ті атмосферичні цикли тривають приблизно по 20 років. Теперішній гарячий цикл почався в 1938 році на східньому узбережжі ЗДА і тепер він повинен скінчитися. Але Донн остерігає, що навіть під час холодного циклу в році може бути один або два гураґани на сході ЗДА. Бюро погоди при допомозі численних своїх станиць передбачає виникнення гураґанів, але діється це безпосередньо перед тими стихійними катастрофами, які спричиняють мільйонові шкоди в східніх стейтах.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШИКАГО, ІЛЛ. — Т-во ім. Д. Вітовського, 301 Відд. повідомляє, що найближчі місячні збори відбудуться в неділю, 3 лютого, о год. 12:30 вполудні, в залі церкви св. Володимира при 2250 Вест Кортез вул. Управа відділу на 1957 рік є: В. Іващук предс.; Р. Шерстюк, заст. Ю. Паславський, рек. секр.; М. Кришталь, фін. секр.; контр. комісія: Н. Ткачинський, М. Ляхів і А. Лінevич. Завідателька хворих А. Доманчук. Рівно ж пригадується всім членам, що місячні збори Т-ва відбуватимуться в біжучому році в першу неділю по першім, в залі і часі, як подано вище, а фінансовий секретар буде приймати належитості до УНС і полагоджуватиме всі членські справи тільки в першу і другу неділю по першім.

БРУКЛИН, Н. Й. — Місячні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 158, відбудуться в суботу, 2-го лютого, о год. 8-ій веч., в УНДомі, 216-218 Grand St. Проситься членів Т-ва взяти обов'язково участь. — С. Бродик, рек. секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 223 повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в неділю, 3-го лютого в параф. залі, зараз по Сл. Божій. Присутність всіх членів конечна. — Управа.

Посмертні Згадки

ІВАН ЛУЦИШИН, довголітній член Б-ва св. Йосафата Відд. 217 УНСоюзу в Рачестер, Н. Й., помер по довгій недузі 12 грудня 1956 р. Покійний народився 1884 р., в селі Покитинці, пов. Рогатин, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1921 р. Залишив в смутку Дружину Марію, одного сина Андрія і дочку Лесю в Краю і одного брата Николу. Похорон відбувся 15 грудня при участі Родини, Членів і Знайомих з погребового заведення до укр. грек. кат. Церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre. — В. И. П.!
М. Макусій, рек. секр.

ГРИГОРІЙ МАЇК, довголітній член Відд. 42 УНСоюзу в Пассайк, Н. Дж., помер 17-го грудня 1956 р., проживши 67 років. Покійний походив з села Тишиця, пов. Сокаль. До УНСоюзу вступив 1920 р., і був активним членом аж до життя. Полишив у смутку чотири дочки, одного сина, три внучки і одного брата Стефана. Похорон відбувся 22-го грудня при участі Родини, Приятелів і Членів Т-ва до укр. кат. церкви св. о. Николая, а відтак на цвинтар St. Mary Cemetery, Saddle Brook, Lodi, N. J. — В. И. П.!
П. Головачук, секр.

ЮСТИНА ДОВГАНЮК, довголітня членка Відд. 42 в Пассайк, Н. Дж., померла 28-го грудня в автомобілевім випадку. Покійна походила з села Ужгорів, Збаразького повіту. Полишила в смутку мужа Дмитра, чотири дочки, одного сина та чотири внуки. Похорон відбувся 31-го грудня при участі Родини, Членів Т-ва та Приятелів до укр. церкви, а відтак на цвинтар Washington Memorial, Paramus, N. J. — В. Їй П.!
П. Головачук, секр.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ЗМІНА АДРЕСИ!
Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНСоюзу ще й число свого Відділу.
Адміністрація „Свободи"

ТАРЗАН, ч. 3810. Капітан напружує нерви

AVED HAD JUST STARTED FLOGGING THE APE-MAN WHEN LIMEY INTERRUPTED, EAGER TO SOOTHE HIS HATE PERSONALLY. "BEGGIN' YER PARDON, CAP'N--"

"WHAT'S THE BIG IDEA?" MUTTERED AVED -- BUT ON HEARING THE MATE'S SUGGESTION, HIS FACE LIT UP WITH A FIENDISH SMILE.

"SET THE RIGGING," HE BELLOWED. "I WANT THE PRISONER STRUNG UP!"

Ейвд почав був сікти мав-полюдину, але йому перебив Лаймі, бажаючи вдоволнитисвою особисту ненависть. — Прошу мені вибачити, капітане...

— Яка там велика ідея? — бубонів Ейвд... Але коли слухав суґестії помічника, його лице прояснилося зазекло-ворожим усміхом.

— Приготуйте знаряддя! — ревнув він. — Я хочу в'язня повісити!